

Kitöltési útmutató a magánszemély egyes jövedelmeit 2010. január 1. és 2010. december 31., valamint 2011. január 1. és 2011. május 13. napja között terhelő különadó elszámolásáról kiállítandó Különadó igazoláshoz (I.)

Az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény (továbbiakban: Különadó tv.) 2005. január 1. - 2010. december 31. közötti időszakban kifizetett különadó-alapnak minősülő bevételek után kötelezettséget állapított meg.

Az Alkotmánybíróság 37/2011. (V.10.) számú határozata hatályon kívül helyezte a Különadó tv. meghatározott rendelkezéseit 2010. december 30. napjára visszaható hatállyal. Ezáltal a 2005. január 1. - 2010. december 29. közötti időszakban kifizetett különadó-alapnak minősülő bevételek utáni adófizetési kötelezettséget megszüntette.

Az Alkotmánybíróság határozatát követően, a Különadó tv. rendelkezéseit a 2011. évi XLVI. törvény (továbbiakban: Mód. tv.) módosította. A Mód. tv.-t 2011. május 13. napján hirdették ki, és a rendelkezések 2011. május 14. napján léptek hatályba.

A módosítás következtében a magánszemélyek egyes jövedelmeit terhelő különadó kötelezettség a magánszemély 2010. január 1-jén vagy azt követően megszerzett jövedelmeit terheli.

A Mód. tv. a bevallásra kötelezett magánszemélyek körét kibővítette (Különadó tv. 12/B. § (1) bekezdése), akiknek a Különadó tv. hatályba lépése előtt (2010. december 30.) megszerzett különadó-köteles jövedelmek után, a különadó kötelezettséget teljesíteni kell.

Jelen igazolás mintát (Különadó igazolás I.) kell kiállítani a régi személyi körhöz tartozó adóalany a 2010. január 1. és 2010. december 29. napja között megszerzett különadó köteles jövedelme esetén, valamint azon új személyi körbe tartozó magánszemély esetén is, akik a jövedelmüket 2010. évben, illetve 2011. január 1. és 2011. január 13. napja között szerezte.

A régi személyi kör a 2010. január 1. és 2010. december 29. napja között keletkező különadó köteles jövedelme esetén, a különadót a magánszemély maga állapítja meg, vallja be és fizeti meg, amihez ezt a fajta igazolást szükséges kiállítani. A 2010. december 30. és 2010. december 31. napján megszerzett különadó köteles jövedelem esetén a kifizető vonja le a különadót, ezért a Különadó igazolás II-t szükséges kitölteni.

Az új személyi körhöz tartozó magánszemélyek a 2010. évben megszerzett jövedelmek esetén, valamint a 2011. január 1. és 2011. május 13. napja között megszerzett különadó kötelezettséget az adózó maga állapítja meg, vallja be és fizeti meg. Ezt az igazolás mintát szükséges a részükre kiállítani. A 2010. évben megszerzett különadó köteles jövedelmét az új személyi körbe tartozó magánszemély 2010. július 31. napjáig, a 2011. évben megszerzettet pedig a 2011. évről benyújtandó személyi jövedelemadó bevallásra előírt határidőig, azaz a 2012. évben vallja be.

A 2011. évi XLVI. törvénnyel módosított Különadó tv. 2011. május 14. napjától hatályos rendelkezései alapján a 11. § (6) bekezdés e) pontja, a 12/B. § (2) bekezdés e) pontja, valamint a 12/B. § (3) bekezdés e) pontja alapján, a **magánszemély kérésére a kifizető** a rendelkezésére álló, a különadó-fizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges adatokról a **kérés beérkezését követő 30 napon belül tájékoztatja a magánszemélyt** (továbbiakban Különadó-igazolás). A Különadó-igazolást a magánszemély kérésére kell elkészíteni két példányban, melynek egy példányát a magánszemély részére át kell adni.

A kifizetőnek a magánszemély 2010. január 1. és 2010. december 31., valamint 2011. január 1. és 2011. május 13. napja között, a magánszemély részére kifizetett, különadó alapot képező jövedelméről, a kifizetéskor elkülönített igazolást kell kiállítania.

A munkáltató (kifizető) a magánszemély kérésére állítja ki az igazolást, törvény nem kötelezi erre.

Az állami adóhatóság által elkészített Különadó igazolási nyomtatvány alkalmazása nem kötelező, csak ajánlott. Amennyiben nem az állami adóhatóság által ajánlott Különadó-igazolási nyomtatványt alkalmazza, akkor a Különadó-igazolás minta szerinti adatokat kell tartalmaznia.

A Különadó bevallásra kötelezettek köre

Különadó fizetésére köteles az a költségvetési szervnél, állami, önkormányzati, közalapítványi forrásból alapított, fenntartott vagy működési támogatásban részesített más szervezetnél foglalkoztatott magánszemély, akit a munkáltató, kifizető a munkavégzésre irányuló jogviszonya megszűnésével összefüggésben pénzben vagy bármely más formában juttatott (bármely esetben a továbbiakban: kifizetett), különadó-alapnak minősülő bevételben részesít.

Különadó fizetésére köteles az országgyűlési képviselő, az európai parlamenti képviselő is, ha megbízatása megszűnésével összefüggésben vagy más jogcímen különadó alapnak minősülő bevételt szerez.

Különadó fizetésére köteles a polgármester, a főpolgármester, a főpolgármester-helyettes, az alpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a megyei közgyűlés alelnöke, ha e jogviszonyának megszűnésével összefüggésben vagy más jogcímen különadó alapnak minősülő bevételt szerez.

Kivételt képez, vagyis Különadó bevallásra nem kötelezett az a magánszemély, akinek a jogviszonya megszűnését követő naptári naptól a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényben (továbbiakban: Tny. tv.) meghatározott saját jogú nyugellátás került megállapításra.

Általános tudnivalók

A különadót meghatározó törvény rendelkezéseit a 2010. január 1-jén vagy azt követően megszerzett jövedelmekre kell alkalmazni.

A különadó alapjának minősül¹ főszabály szerint a munkavégzésre irányuló jogviszony megszűnésével, megbízatás megszűnésével, egyéb jogviszonnyal összefüggésben vagy más jogcímen pénzben kifizetett vagy bármely más formában juttatott bevétel törvényben meghatározott összeghatár fölötti része, vagyis a különadó kiszámítása során minden olyan bevételt figyelembe kell venni, amelyet a magánszemély a jogviszonyának vagy megbízatása megszűnésére tekintettel különadó alapnak minősülő bevételt szerez meg.

Ilyen bevétel különösen:

- a törvény vagy megállapodás alapján fizetett végkielégítés;
- a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén a megállapodás alapján fizetett járandóság;

¹ Az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény 9. § (2), (3) bekezdéseinek módosításáról szóló 2011. évi XLVI. törvény 1.§

- a felmentési (felmondási) időnek a munkavégzési kötelezettséggel nem járó részére fizetett átlagkereset; és
- az előzőektől függetlenül is, a munkaszerződésben, megbízási szerződésben kikötött, a szerződés megszűnésére tekintettel fizetett összeg, ideértve a Munka Törvénykönyve 3. § (6) bekezdése szerint megkötött versenytilalmi megállapodás alapján juttatott ellenértéket (ún. „hallgatási” pénzt) is.

A 2010. január 1-jén vagy azt követően, a nem pénzben kifizetett bevétel Ft-ban kifejezhető értékét az Szja tv. 3. § 9. pontjában részletezett, szokásos piaci érték meghatározásának megfelelő alkalmazásával kell megállapítani és figyelembe venni a különadó-alap számítása során.

A különadó alapját képező bevételek között nem kell figyelembe venni

- a jogviszony 2010. január 1-jét megelőző megszűnése jogellenességét megállapító bírósági határozatban megállapított összeget,
- a felmentési (felmondási) időnek a munkavégzési kötelezettséggel járó időszakára fizetett munkabért, illetmény összegét valamint
- a szerződéses katonák leszerelési segélyét.

A törvény a különadó-alap összeghatárának megállapításakor különbséget tesz az állami vezetők, **országgyűlési képviselők**, polgármesterek, főpolgármester, főpolgármester-helyettes, **alpolgármesterek**, megyei közgyűlés elnöke, megyei közgyűlés alelnöke, **európai parlamenti képviselők**, (fő)jegyzők, a köztulajdonban álló gazdasági társaságok vezető tisztségviselői és felügyelőbizottságának tagjai, illetve a másképpen foglalkoztatott magánszemélyek esetében.

Vagyis **az állami vezetők, országgyűlési képviselők, polgármesterek, főpolgármester, főpolgármester-helyettes, alpolgármesterek, európai parlamenti képviselők, megyei közgyűlés elnöke, megyei közgyűlés alelnöke, (fő)jegyzők, a köztulajdonban álló gazdasági társaságok vezető tisztségviselői és felügyelőbizottságának tagjai** esetében nem minősül a különadó alapjának a megbízási vagy a jogviszony megszűnésére tekintettel kifizetett bevétel **2.000.000 Ft-ot meg nem haladó része**.

A másképpen foglalkoztatott magánszemélyek esetében ez az összeghatár 3.500.000 Ft, vagyis az ő esetükben a jogviszony megszűnésére tekintettel kifizetett összeg 3.500.000 Ft-ot meg nem haladó része nem minősül a különadó alapjának.

A másképpen foglalkoztatott magánszemélyek esetében a törvény további kedvezményeket tesz az adóalap mérséklése érdekében, azaz nem része a különadó-alapba tartozó bevételnek:

- a jogviszony megszűnésének évében esedékes szabadság megváltása címén kifizetett bevétel és
- a magánszemélyt megillető jubileumi jutalom.

A jogviszony 2010. január 1-jén vagy azt követően történő megszűnése jogellenességét megállapító bírósági határozatban megállapított összegek után a különadó-fizetési kötelezettséget **jogcímenként** kell teljesíteni.

A különadó alapja független attól, hogy a kifizetett összeget egy vagy több adóévben kell jövedelemként figyelembe venni. Ha a bevétel **megszerzése több részletben történik**, azt kell feltételezni, hogy a magánszemély először a különadó-alapot nem képező, személyi jövedelemadó-köteles jövedelmet szerzi meg. Tehát, ha a magánszemély részére a különadó-alapot képező jövedelmet több évet érintően fizették ki, attól az időponttól kell a különadót

megállapítani, amelyben a jogviszony megszűnésére tekintettel kifizetett összeg a 2.000.000, illetve 3.500.000 Ft-ot meghaladta.

Ha a magánszemély - a fentiekben meghatározott - jogviszonya a 2009. évben szűnt meg és a végkielégítés kifizetésére akkor az évek közötti megosztást választotta, akkor amennyiben annak valamely részét a 2010. évben fizették ki, a 2010-ben kifizetett összeg sem képezi a különadó alapját.

Abban az esetben, ha a magánszemély a 2010. évben részesült különadó-alapot képező végkielégítésben, az Szja tv. rendelkezéseitől eltérően, az évek közötti megosztást a törvényben meghatározott végkielégítésre nem alkalmazhatja függetlenül attól, hogy a kifizetők így számolták el.

**A magánszemély egyes jövedelmeit 2010. január 1. és 2010. december 31., valamint
2011. január 1. és 2011. május 31. napja között terhelő különadó elszámolásáról
kiállítandó Különadó igazolás I. tartalma**

Az igazolás **1. pontjában** fel kell tüntetni az igazolás kiállítójának nevét, székhelyét, adószámát.

Az igazolás **2. pontjában** a különadó-köteles jövedelmet szerző magánszemély nevét, adóazonosító jelét és lakóhelyét kell szerepeltetni.

Az igazolás **3. pontjában** kell feltüntetni a különadó-fizetési kötelezettség alá eső, a kifizetéssel érintett időszakot, azaz meg kell jelölni azt az évet (2010 vagy 2011), amelyben a különadó alapot képező kifizetés történt.

Ezt az igazolást kell kiállítani akkor is, ha a magánszemély részére a különadó köteles jövedelmet országgyűlési, illetve európai parlamenti képviselői, alpolgármesteri, valamint főpolgármester-helyettesi, megyei közgyűlés alelnöki pozíció betöltésének megszűnésére tekintettel fizetik ki. Csak és kizárólag ebben az esetben szerepelhet 2011. év is a kifizetéssel érintett időszak megjelöléseként.

Az igazolás tartalmazza a különadó alapjául szolgáló bevételből a különadó-alapot képező összeget, az azt terhelő 98 %-os különadót, valamint a megfizetett különadónak minősülő összeget, mely a különadó fizetésére kötelezett magánszemélyt terhelő, levont közterheket jogcímenként megbontva is tartalmazza.

Az igazolás **4. pontjában** jelölnie kell X-el, ha a magánszemély részére a különadó köteles jövedelmet állami vezetői, országgyűlési, illetve európai parlamenti képviselői, alpolgármesteri, főpolgármesteri, főpolgármester-helyettesi, megyei közgyűlés alelnöki, megyei közgyűlés elnöki, (fő)polgármesteri, (fő)jegyzői, illetve köztulajdonban álló gazdasági társaság vezető-tisztségviselői, valamint felügyelőbizottsági tagi pozíció betöltésének megszűnésére tekintettel fizették ki.

Az igazolás **5. pontja** tartalmazza a magánszemélyeket érintő különadó kötelezettség levezetéséhez szükséges sorokat, melyek a következők:

- 5.1. sor: A jogviszony megszűnéseinek összefüggésben kifizető által pénzben kifizetett, vagy bármely más formában juttatott bevételből különadó alapnak minősülő összeg.
- 5.2. sor: A különadó összege, mely a különadó alapjának, vagyis a 5.1. sor összegének 98%-a.
- 5.3. sor: Megfizetett különadónak minősülő összeg tartalmazza a különadó-alapot képező jövedelem kifizetésével kapcsolatban levont valamennyi közteher-kötelezettség összegét.

A levont járulékokat, és a levont előleget külön, a köztehernek megfelelő sorban kell szerepeltetni, abban az esetben, ha azokat a magánszemély részére kifizetett, valamint bármely más formában juttatott bevétel következtében a munkáltató, illetve a kifizető levont.

5.3.1. sor: Levont nyugdíjjárulék összege.

5.3.2. sor: Levont magán-nyugdíjpénztári tagdíj.

5.3.3. sor: Levont egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék összege.

5.3.4. sor: A különadó alapot képező bevétel kifizetésekor levont személyi jövedelemadó-előleg összege.

A megfizetett különadónak minősülő összeg, vagyis az 5.3. sor összege az 5.3.1.-5.3.4. sorok összeadását követően állapítható meg.

A magánszemély 2010. évi egyes jövedelmeit terhelő különadó-köteles jövedelemről nem a 2010. évről benyújtandó 1053-as bevallásában kellett elszámolnia, hanem a külön az erre a célra rendszeresített **1053K jelzésű különadó bevallásban**, melyet a magánszemély ezen igazolás felhasználásával is kitölthetett.

A magánszemély által 2010. január 1. és december 31. között megszerzett, a különadó-alapot képező bevételt a magánszemélynek a 1053 jelű személyi jövedelemadó bevallás kitöltésekor a bevétel jogcímének megfelelő sorban csökkentő tételként, a kapott igazolások alapján kell elszámolnia, értelemszerűen a korábban levont személyi jövedelemadót illetve egyéb közterhet is csökkentve.

A magánszemélynek a 2010. január 1. és december 29. között kifizetett különadó-alapot képező bevétel esetében a 1053 jelű bevallás B lapjának 57. sorában nem kell a különadó alapot képező bevétel összegét szerepeltetni.

A különadó-köteles bevételben részesített magánszemély, az szja törvény rendelkezéseitől eltérően, a 2010. évre a végkielégítés összegére az évek közötti megosztást nem alkalmazhatja.

Az igazolás cégszerű aláírás nélkül nem érvényes!